

UJVIDÉKI NAPLÓ.

TÁRSADALMI ÉS A VÁROSI KÖZÜGYEKET SZOLGÁLÓ HETILAP.

Előfizetési árak:

1 évre . . . . . 7.— korona
Fél évre 3:50
Egyes szám 8 fillér.

Felelős szerkesztő: **Dr. Tibor Dezső.**

Szerkesztő: **Csernyei Mór.**

Megjelenik minden szerdán.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

II. Rákóczi Ferenc-út 35. I. emelet.

Duzzognak.

Az Ujvidéki Napló mult számában a városi tanács azon tagjait, kik a tizmillió kölcsön ellen állást foglaltak és nyíltan ellene szavaztak, megdicsérte. Rámutatott arra, hogy a tisztviselő, kinek értelmi képessége és szak-tudása látja a veszélyt idejében elhárítja ezt, kötelességét teljesíti. Józsgondolkodású ember velünk egy nézetet vall

Hanein vannak ám olyanok is, kik irigység, emberi hiúság stb. okokból kifolyólag mindig azt támadják, kivel a közönség zöme tart.

Már pedig mi odaállunk, ahol a forrás tisztán bugyog fel, ahol még a kavicsot is megláthatjuk, ahol nem zavarja fel a vizet a beömlő szenny. Ennek más lefolyást engedünk. Van olyan lap is, mely e szenny-vizből táplálkozik. Hétről hétre csak ugy önti ki magából.

De erőtől ne essék szó, hisz ez izlés dolga és ha ez neki izlik, ám lakják jól vele. Neki a rántása is ebből a vízből van felereszelve.

Mi e jelen alkalommal a szakácsal foglalkozunk. A szakács tisztelt közönség városi tisztviselő. Főzön vagy írjon ez ellen nincs és nem is lehet szavunk, sajtószabadságunk van, de az ellen erőlyesen tiltakozunk, hogy a többi tisztviselő társai ellen foglal állást.

Mivel tudja ezen végzetes tévedését menteni? Semmivel!

A hiúság vak démon csábitotta őt e térré. Biztosítjuk, hogy hamar visszatér onnan, csak macska legyen a háznál.

Szép mesterség a hírlapírás. Szép, de nagyon háladatlan, különösen akkor, ha az igazság fegyvere kiesik a kezükből.

Ha a gyűlölet, az irigység adja tollunkba a mérget, akkor a toll nem műszerszám, hanem vad őskori köfjsze.

Hálás pedig akkor, ha az igazság nemes eszközüvé válik az író kezében. Mert végre belátja a közönség, hogy az a hírlapíró, ki önzeitenül szolgálja érdekeit, megbecsülendő,

míg a másik, ki tör, zúz és rombol, az már életében megássa a sírját. A közönség elfordul tőle. . . . .

Azután meg érteni is kell a hírlapírás-hoz. Nem elég, ha valamelyes gondolatot a papírra vetünk, hanem a gondolat kifejeznie azt, amit mondani akarunk. Nem elburkoltan és ha már így, akkor a burkolat finom és áttetsző legyen. A durvaság lyukat üt rajta és kilóg a lólab.

Egy nagy író megjegyzése szerint az irály az ember képmása (le style c'est l'homme.)

Ezért hozzá lehet tenni, hogy csak azon irály jó, melyre ezen megjegyzés illik és melyből nem a hírlapíró művészete, hanem annak személyisége tűnik ki. Megromlott ízlésű korszakok ugyan másképpen ítélek, de a gyönyör, melyet a közönség ily korszakokban a hírlapíró rossz, hamis előadásában talál, csak olyan, minőt a kötél táncos azáltal okoz, keskeny alapja és roppant ugrásainak dacára mégsem fordul le köteléről.

Az Ujvidéki Napló csak tisztos távolból szemléli a városi eseményeket, mert így jobban mérlegelheti ezeket, hisz a visszhang sem válik erősebbé, ha a sziklához, mely szavunkat visszaveti közelebb lépünk. Így senki nem lesz híresebb az által, ha a tömeghez közeledik. Azon visszhangnak is, melyet dic-ösegnek nevezünk, egy bizonyos távolságot betartunk Majd a kellünk, felkeresnek és akkor mi ismét jók leszünk a mások dicsőségét értetni.

Ők tudják miért duzzognak, mi meg, hogy miért nem. A mi könyvünkben a duzzogás lapja nem létezik, mert mi tudjuk, hogy sok igen jónak látszó viszony csak azért bomlik fel, mert az illetők nagyon is közel állanak egymáshoz. Miután a legszeretreméltóbb embernek is megvannak a kellemetlen oldalai és senki sem oly engedékeny, hogy azon hibákat másoknak megbocsátaná, melyektől maga ment, melyeket azért könnyen legyőzhetőknék hisz igen: kevés viszony van,

mely a bensőség egy bizonyos fokát soká elbirná. De vigasztaljuk magunkat. Változnak a viszonyok és vele az emberek érzelme is. Majd belátják, hogy az Ujvidéki Napló a város igaz érdekeit szolgálja és rálegyint arra, ki utáiban feltartóztatja, mert mi jó uton haladunk. Kövessen, ki velünk tart!

Amerikai lovaglás.

Érdekes figyelni, hogy az üzletek, tranzakciók technikája hogyan terjed Amerikából kelet felé. A részvénytársasági forma félelmes fegyvere, a mellyel nagy kapitalisták milliókat és milliárdokat hódítanak a maguk milliói és milliárdjai mellé, jámbor fejős tehénre varázsolva részvényeseket és nagyközönséget egyaránt, hihetetlennek látszó tökéletesedést ért el odaát. Ezt a fegyvert itt Európában találták fel, de itt még nem tudták, alig sejtették, mire mindenre jó, csak a mikor odaát a Rockefellerek, a hódító trösztök kapták kezükbe ezt a félelmes tomahawkot, csak akkor derült ki minden hatalma. És Európa utánozta nemsokára a tengerentuli harcokat, a modern üzleti háboru e fegyvernek használatában.

A hihetetlenül kifinomult, megkeményedett, kiélesedett fegyvert már Európában is ugy igyeksenek subogtatni, mint Amerikában teszik. És ekkor, az üzleti események figyelőjének azt a régi élet-elvet kellett ismét tapasztalnia, hogy Napoleon meg a zseniális betörő közt tulajdonképen semmi különbség nincs, csak a zsákmány nagysága; ez a kvantitatív különbség azonban mégis minden. Mikor a Standard-Oil trust egy értéktelen bányát megvásárol, felhajtja részvényeit, a nélkül, hogy a kiaknázás-hoz csak hozzá is fogott volna, szédületes magasra. Aztán hirtelen egy puccsal lemészárolja a részvényeket, ismét összevásárolja, újra felhajtja őket és ezt a manővert megismétli kétszer-háromszor.

Mi sem maradhattunk el ebben az amerikai lázban. Hanem persze képzelhető, hogyan áll a mi nyomoruságos képünkhöz

Megnyilt! Seidl György nagy női divatáruháza. **Megnyilt!**
WAGNER-FÉLE PALOTÁBAN, FŐTÉREN.
Női divatárak, fehérneműek, vásznak, függönyök stb. **Javaszi időnyre divatkülönlegességek!**
LEGOLCSÓBB ÁRAKI DÚS VÁLASZTÉKI

BOGDÁNY és TÁRSA
Budapest, VI. Dalmok-u. 12. sz. Telefon 988.
Központi fűtés, szellőztetés vízvezeték, csatornázás és világítás berendező vállalat.
Ujvidék, Tököly Imre-utca 11. Telefon 219.

Értesítés!

Értesitem a n. é. közönséget, hogy f. évi március hó 1-én a Kossuth Lajos utca 30. szám alatt

kézmű és női divatárú üzletet

nyitottam. Törekvésem fog irányulni, hogy a n. é. közönséget minden tekintetben kielégítek. Raktáron tartok mindennemű divatcikket vászon és fehéráruban.

Kiváló tisztelettel

TAVASZI UJDONSÁGOK!

BONDY FÜLÖP

az amerikai stílus. A Simplicissimus szokta volt annak idején Bülowot Bismark óriási csizmában és vállig érő sisakjában ábrázolni. Így festenek a mi üzletberekünk illetve üzletvezérekünk Rockefeller bő ruhájában.

Csak hogy ezt ők nem látják, amint hogy a széles, gömbölyű tápic-bicskei szépség s m látja, milyen rosszul áll neki a nyulánk, ideges, francia nőre kitalált lebernyeges hosszú zsákok. És most már úgy látszik teljesen megszokták ezt a kényes-mes amerikai viseletet, amelyben annyira nevelésesegek és nem is akarják letenni.

Minden jeltől, úgy látszik, hogy üzleti életünk és korlátlan uralkodói, bankjaink, elhatározták az amerikai nagy ágyúk alkalmazását az ő csete-paléikban. Még Amerikában is, a hol pedig a nagyspekulánsok és trusztirályok szédületesen sokkal hatalmasabbak a hol csak vesztegetés-ekre többet fordíthatnak, mint a mi hitelvallalataink jövedelme, a hol az üzleti szabadság majdnem korlátlan, a hol a spekulációnak sokszorosan régebbi a múltja és nagyobb a fejlettsége, még ott is végül kénytelen volt az állam közbelépni a féktelen fosztogatással szemben és Roosevelt körülhordta a véres kardot a trustok ellen való háborúra. Hát még nálunk, a hol minden oly csenevész és a hol, ugyebár, mostanában nem épen kedvező a hangulat a merkanilizmus legkorrektebbül jelentkező formái iránt sem.... Bizony jó lesz, ha az amerikai lovaglás végleges elfogadása előtt üzleti életünk vezetői megmondolják, nem e lesz eredményképpen a kárunk nagyobb annál a néhány százezer koronával, a mit kivesszünk a részvényesek és a közönség zsebéből.

Örökös a sirás nálunk, hogy nincs iparunk hogy csenyvedünk, elvérzünk. Ausztria elszívja a vérünket, gyárpar hűjján.

És valamennyi bankunk jóformán kivétel nélkül, mintha összebeszélte volna az állami támogatással, nagy kinnal támogatott kis gyárparunk tönkretételére, de úgy, hogy abból a tönkretetőknek legyen haszna. Valóságban lesben állnak, hol van egy gondallal küzdő iparvallalat és akkor aztán nincs az a kamatkincs, a miért azt a vállalatot, ha egyébként még oly egészségesnek ígérkezett is, segítenék. Ebben a kegyetlenségben öszelattartók a bankjaink! És mikor a vállalat már tönkretéve ott hever lábaik előtt, akkor arról van szó, melyik dupja zsebre az egészet?

Ha Széchényi István ma írná meg hitelt, bizonyosan az ellenkezőjét írná meg hitelt sürgető riadójának. És volna olyan aktuális, csinálna olyan szenzációt, mint a maga idejében.

Szerdától — szerdáig.

Március 15.

Márciusi szellő lengi már körül a völgyet és a halmot és csokjaival felébreszti a meghalt természetet: rügyet fakaszt a fákon.

Közleg a szabadság szől-tésnapja is, a március 15, mely nincs ugyan piros betűkkel nyomva a naptárban, de mégis örömmünnepe az egész magyar nemzetnek...

Diadal koszorúzza Kossuth küzdelmét, diadal az ifjuságot, melynek szívében Kossuth lángszava gyújtotta föl a lelkesedés tüzeit, a fölcsitotta meg a nagy tettekre kész t.úvágyat és akaratot.

Közleg a szent szabadság nagy napja s ünneplni fog ismét az egész nemzet, egygyé forr a multak szent emlékeiél minden igaz magyar szív...

Ujvidek hazafias poigrásza is részt vesz a márciusi emlék nap megünneplésében.

Az ünnepély sorrendje:

I. D. e. 9 órákor istentisztelet az összes templomokban.

II. D. e. 10 órákor Ünnepély a városház előtt. Hymnusz, éneklés az Ujvideki Dalárda. Ünnepi beszéd, tartja Horváth Géza dr. Nemzeti dal, szavalja Kungl Károly. Szózat, éneklés az Ujvideki Dalárda.

III. D. e. 1/2 11 órákor az intézetek ünnepélye a Ré-sei vígadóban

IV. Este 8 órákor az Ujvideki Dalárda táncol egybekötött hangversenye a Ré-sei vígadóban. Belépti díj 80 fillér. Deákjegy 50 fillér.

Az ujvideki folsán. Nem azt kérdezzük ki lesz? mert erre felelni nem lehet, ezt maig senki nem tudja, de csak arról a nagy mozgalomról emlékezünk meg, mely e jelen alkalommal észlelhető. Szlezák Lajos dr. körül csoportosul a közhangulat, őt tartják a legérdemesebbnek a folsáni állásra és híbehtő, hogy a tegnap a miniszterelnöknek járt küldöttség eredményesen tér haza. A közhang és érdem két ikertestvér, melyeket lekicsinyelni nem lehet, azért azt hisszük, hogy Szlezák Lajos lesz Ujvidek folsánpája.

Áthelyezés. Az igazságügyminiszter Farkas Lajos ujvideki járásbírósi és Medveczky Gyula ujvideki törvényszéki jegyzőket kölesönösen áthelyezte.

Kinevezés. Az igazságügyminiszter Dr. Jaksis Zsárkó titeli ügyvédet az ujvideki kir. törvényszék kerületébe ügyészégi megbízottá nevezte ki.

Letelt szabadságidő. Török József, polg. isk. tanár betegesége miatt 4 hónapra szabadságot, sz-rdán ismét elfoglalta állását, miután teljesen meggyógyult.

A tolvaj sógor. Kartye János telepi lakos jelentette sógorát Jurik Hapann Istvánt, ki alaposan megdezsmálta. Összlopkodott mindent ami kézügyébe került és a városban értékesítette. A rendőrségnek sikerült ez időközben ellilant tolvajt elfogni. E hó 7 én midőn teljesen beavallt mindent átadták az ügyészégnék.

Garázdálkodó katonák. Vasárnap esti 10 órákor egy egészségügyi osztályból és egy 70-es katonát a rendőri járjart letartóztatott. Oldalfegyvereket elszedték és a hatos laktanyába kísérték őket, mert utcai garázdálkodásukkal nagy botrányt idéztek elő.

A megugrott völgyében. Belcsévics Angela magához édesgette Lukácsévics Milost. Belgrádban sokáig együtt turbékoltak, amíg Lukácsévics a Belcsévics tulajdonát képező 500 dinár készpénzt és 7 drb. szinten 500 dinártérő aranygyűrűjét magához nem kajarintotta. Amikor ez megvolt, akkor a szerelmi láza mérséklődött és otthagya kedvesét Ujvidékre szöszött, Belcsévics Angela hüllen kedvesét nyomon követte. Itt azonban ismét megugrott és Moholra szökött. Angelina oda is követte, ahol nyakonsképte a hülden, de nem az ellopott pénz és gyűrűket kérte vissza, h nem az első kérdése az volt: »Akarsz-e az enyém lenni?« Midőn a sokatmondó »igen« Lukácsévics ajkáról elhangzott, ismét szent volt a béke és visszatértek Belgrádba, ahol tegnap megesküdtek.

Országos vásár. Az ujvideki országos vásár 1910. évi március hó 19., 20. és 21-én fog megtartatni és pedig: az állatvásár a pirosi uton a református temető mellett, melyre mindenféle állatnák vérszentes helyről leendő felhajtása szabályszerű marhalevéllel meg van engedve. A kirakodó vásár pedig a II. Rákóczi Ferenc (futtaki) uton fog megtartatni.

Mozl. A mai műsor ismét előrendű. A gyönyörű tanulságos és humorosképek közül a következőket említtük fel: Belgrád, Hogyan mulat a férj a felségével, Dél Tuniszban, a tengerész kalandja stb.

Tomcsányi Antal. Országos zserte ismerős név ez, ki a művészetteren a legjobbak közé tartozik. Vele együtt még egy egész kiváló gárda mulattatja vasárnap f. hó 13 án Ujvidek közönségét, mely érdeklődéssel néz a sokatigéző előadás elé. Remélhetőleg a várakozásában nem csalatkozik. Tomcsányi Antal, Blaha, Küri és Fedák fővárosi jeles primadonnák utánzója Ifj. Sauertheig átváltozó művész Edme Sándor modern illozionistának. Haller Margitka centrik táncosnő. Prob. Fránzi mester kártya és dollárkirály. Jegyek előre válthatók Kovács (Gólya) áruházában és Kuborczy Mihály cukrászdájában és vasárnap egész nap a színházi pénztárnál. Helyárak: Földszintpáholy 6 kor., Emeletpáholy 5 kor., Korszék I. és II sor 1-30 III IV sor 1-40 VII - X sor 1-20 X-XV sor 1 kor. Erkély I - II sor 1-20 III - IV sor 1 kor. Deákjegy 60 fill., Karzatiüöhely 50 fill., Karzatiüöhely 30 fillér.

Az ujvideki négyelet elnöksége hálás köszönetet fejez ki mindazon jötevőknek, kik az egylet szegényei javára eszközölt gyűjtéshez kegyes adományokkal hozzájárulni szivesek voltak. Névszerint 50 K Ujvideki Takarékpénztár 20 K Ernst Márkné, Pesti m. ker. bank, 15 K Közponi Hitelintézet, 10 K I. u. magy. elől. egylet, Kubinyi Károlyné, Dr. Kassovitzné, Löwy Mátyas és Társa, Ernst Jánosné Ernst Józsefné, Roth Vilmosné, Schwarz Testvérek, Strasser és König. 6 K Ipar- és keresk. Takarékpénztár, Ujvideki Nőpbank, Dr. Freundné, Dr. Ofner Mórné, 5 K Weinfeld Fülöp József, Klein és Popper, Dr. Mayer, Dr. Nagy Ferenc, Dr. Fischer Henrikné, Lichtsheim Márton, Krón Károly Flia, Krón Károlyné, Dr. Pap Dezsőné, Brüll Frigyesné, Mayer Magda, Weisz Leoné, Dr. Lustigné, Dr. Kovácsné, Bachrach Lajosné, Jovánovics Péter, Balassa Henrik Königstädler Testvérek, Königstädler Dusanné, 4 K Forgács Benőné, Goldfahnné, Bruck Arnoldné, Kämpfer Lina Dr. Loránd, Dr. Pálmáiné, Brunner, Dr. Balázsné, Trebitsné, Bachrach Bettli, Weinfeld Ignácné, Dr. Endrőciné, Dr. Schosberger Sándorné, Dr. Gál Ödönné, Dr. Klein Lipótné, Dr. Bruck Benőné, Biró Dezsőné, Kohn Mórné, Dr. Königstädler Ottoné, 3 K Füst J. J., Vig Vilmosné, Deutsch Kálmáné, Rösler Mártonné, Rösler Antónia, Trustler, Kohn Gyuláné, Kassovitz Zsigmond, Kunvaldné, Feuerné, Landsmann, Klein Drogeria, Rainer Simonné, Schosberger Jakab, S. Schosberger Lajosné, Dr. Barta Felix, Dr. Steinfeld József, Brüll Róziáné, Loschitz Miksáné, Guttman és Frank, 2 K Freud J. Geiger, Löbl, Messer Salamon, Özv. Kohnné, Brüll Irén, Kertész Mór, Farkas, Mór, Dr. Nemes, Dr. Tibor Dezsőné, Rosenbüth Samu, Schwarz Vilmos, Ungár Izidor, Dr. Bau Antalné, Löwy Adolf, Dr. Ofner Ferencné, Schosberger Fülöp, Balog Dezső, Fellner Samu, Kovács S. gólya, Eckfeld, Scher Fülöp, Krausz Samu, Steiner Gyula, Jenlik Vilmos, S. hönberger, Fischer Sándor, Zwiabach Adolf, Özv. Schwarzné, Hirsch Paulin, Scheer Ferenc, Stark, Schosberger Adolf, Dr. Gruby, Frank Miksa, Stein Neiti, Oppenheimer, Kovács Bálintné, Frank Gyuláné, Kis Lipótné, Dr. Pappné, Fischer Jakabné, Almoslino Jenny, Fischer Adolf ifj. Ofner Mihály, Weisz Adolné, Komlós Ferencné, Brüll Mari Dr. Kemény, Weith H., Lederer. 1 K Bröder, Kellermann Fülöpne, Goldstein Mórné, Klein Vilmos, Böhm Ignáé; A gyűjtés összege 560 korona.

Értesítés. Tisztelettel értesitem mindazon egyéneket, kik folyó évi junius hóban tartandó magánvizsgálatok alkalmával intézetünket akarnak vizsgálatot tenni, hogy kérvényüket folyó évi április hó 1-ig küldjék be hozzám. Kardos Ignác, ujvideki áll. polg. főiskolai igazgató.

Boldogult Zorkóczy Lajos síremlékére folytatlagosan a következők adományozták: Dr. Freund Ede 10 K, Grbity Gábor 4 K., Bachrach Lajos 3 K., Schubert Márton, Szarka Ambrus, Fischer Lipót, 2-2 K, és ifj. Zaubauer Ágoston 1 K., Összesen befolyt 24 korona. A múlt kiemutatással együtt befolyt: 133 korona. Fogadják a nemes-szívi adományozók a tantestület hálás köszönetét. Kardos Ignác igazgató.

Halálozás. Kuborczy Mihályné szül. Klees Jozefin f. hó 6 án hosszú szenvedés után meghalt. Temetése 7-én d. u. 1/5 órákor volt. Nagyszámú hozzátartozói és ismerősei grászolják.

Az evang. dalkör elnökének Derner Lipót, újkának Fábry János Bertalan választott meg. Ujabb a többi ügyek vezetésével is meg lett bízva, mindaddig míg a dalkör többi tisztviselőit meg nem választja. Az evang. dalkör gyűlésén elhatározottat, hogy táncmulatságot fognak rendezni, mert szükségessé tartják, hogy a nagyközönség előtt is életélt adjanak magukról. Ezen mulatságot f. hó 12-én rendezik melyre városunk n. é. közönségeit ez utón is meghívják. A táncmulatságot kintűn összeállított műsor előzi meg. Kezdete 8 órakor este. Belépődíj 1 korona. Felülvezetések hírlapilag nyugtáztatnak. Az ünnepélynek műsora következő pontokból áll: Eckert. Hajósodal Vegyeskar. Éneklí az ujvideki evang. dalkör. 2.) Egy zenetűdöss fejtégetési. Magánjelnet előadja Barth Domonkos úr. — 3.) Fráter. Magyar népdalok. Cimbalmón előadja Schwab Mariska úrhölgy. 4.) Balmheld. Finom csa át. Vigjáték egy felvonásban. Szeméyek Knobbe Ede, Frida felesége, Elza leányuk, Frigyes jogász fiuk, Schönehen kisasszony, Dr. Triesele Ernő orvos. Emma szobaleány Knobbeéknál. Előadja a dalkör nő és férfi tagjai. 5.) Mőhíng. Távolsban. Női nézyes szóólval. Éneklí a dalkörnek öt tagja. 6.) Braga. Angyalok dala. Legenda. Éneklí Busch Endréd úrnő. Kísérík cimbalmón Schwab Mariska úrhölgy. hegedűn Fábry János Bertalan úr. 7.) Egy baleset. Kéttős jelenet. Előadja Bejohorszki Margit úrhölgy és Stengel Gyula úr. 8.) Mendelsóhn Pá-sirtadal. Vegyes kar. Éneklí az ujvideki evang. dalkör. 9.) Tanc. Felhívjuk, a n. é. közönség figyelmét e igen széprek ígérkező ünnepélyre, mit annival is szívesebben tesszünk, mert meggyőződünk, hogy evang. polgártársaink az utóbbi időben nagy tevékenységet fejtettek ki, az a jöteknység terén, mint a társadalmi köz-művelődés terén is.

Uj rend a kir. törvényszéknél, a kir. járás-bírósnál és a kir. ügyészságnél. A legutóbb megjelent »Lazságyúzi Közlöny« a m. kir. igazságügy-ministernek egy nemesak a hivatalnokokat hanem a bíróságainknál megorduló polgárokat is érdeklő, nagy fontosságú rendelkezést tartalmaz, a melyet nagy vonásában ismertetünk olvasóinkkal. A rendelkezés 6. szakasza 1910. április 1-től a hivatalos órákat reggel 8 órától megszűntetés nélkül délután 3 óráig állapítja meg, melyeket a nyári hónapokban a hivatal főnöke reggel 7-től délután 2 óráig helyezhet át. Az irodák délelőtt 9 órától délután 1 óráig fogadnak el beadványokat és adnak értesítést, ezentúl a gyűjtőszekrényekbe lehet csak beadványokat bedobni. Ezen reformtól sok jót várunk és hivatalnokaink örülhetnek, hogy ezen általuk rég áhított újítást az igazságügyminister teljesítette. Van még sok újdonság a rendelkezésben, a melyekkel az ügyvitel egyszerűsítése céloztunk. Öszintén kívánjuk, hogy a reformhoz fűzött remények teljesüljenek azonban rovatunk szűk keretei nem engedik meg hogy részletesebb ismertetésbe bocsátkozzunk. Más alkalommal esetleg visszatérünk a tárgyra.

Az új evang. olva ókór a napokban tartotta első értekezletét, melyen igen szép számú tag és érdeklődő jelent meg. A megjelenteket Dussing János üdvözölte, nemes munkájukban kitartásra buzdította, ezután megnyitotta az értekezletet. A házirend-terjesztést az értekezlet elé, miután nagy terjedelménél fogva felolvasható nem volt, egy 6 tagú bizottságnak adatott ki megbirálás céljából. A bizottság tagjai: Dussing János, Fábry János Bertalan, Derner Lipót, Hesz Frigyes, Leberz Károly és Dorozsnyák Béla. E bizottság feladata továbbá, a a tisztviselőkre nézve a jövő értekezlet elé kész indítványt terjeszteni helyiségre vonatkozólag még nem határozottat. Ezt a kérdést szintén a bizottság fogja eldönteni, egyelőre az evang. iskola helyiségeiben tartják meg összejöveteleiket, melyen vendégeket igen szívesen látnak. Belépni szándékozók Dussing úrnál jelentek zzenek.

Nyelviskola Ujvidék n. O'y szakfőfiak vezetésével, amilyen többek között Dr. Schack Béla keresk. iskolai főigazgató, országos megvalom indult meg, melynek célja a modern nyelveknek gyakorlati módszerek segítségével leendő tanítása az ország nagyobb és kulturális szempontból fejlettebb városai-

A VÁROSI ÁRTÉZI FÜRDŐ és Vizsgálóintézeti jegyek a városban a következő helyeken kaphatók:

Főteri dohánytőzsde,
Sétateri dohánytőzsde,
Herger Ágoston könyvker. (Rákóczi-ut.)
Fortuna dohánytőzsde (Kossuth L. ut.)
Ludwig József keresk. » »
Wagner Testv. fiókjában. (Rákóczi-ut.)
Weisz Adolf hentesüzletében » »
Kocsis Pál kereskedésében » »
Müller Gy. vendéglőjében (Magy. kir.)
Fischer Sándor keresk. (Kossuth L.-u.)
Truppel Béla hangszerüzlet (Duna-ut.)
Liebmann és Totovics fűszerk. (Szűcs-u.)
Wojtowitz János keresk. (Bercsényi-u.)
Dorozsnyák Béla fűszerk. (Petőfi-u.)
Lobenstein Károly keresk. (Kenyér-u.)
Petrovics György » (Temerini-u.)
Mijatovits Branimir » (Temerini-u.)
Simon György keresk. (Alkotmány-u.)
Azonkívül a fürdő pénztáránál és az
automobilon.

Az ártézi fürdő gőzfürdőosztálya

január 20-án

megnyilott.

ban. E mozgalmat ismertetendő az előkészítő bizottság a Pesti Hírlapban egy hosszabb cikket jelentett meg a múlt hó folyamán, s ezen cikk folytán értekezésbe léptem az előkészítő bizottsággal, honnan azt az értesítést kaptam, hogy a nyelvviskolák ugyan csak a jövő tanévben lennének esetleg felállítandók, azonban — ha megfelelő számú tanítvány akad — a bizottság szakintézője. Rose nyelvtanár hajlandó volna már március 15-én egy 5 hónapra tervezett német, angol és francia tanfolyamot tartani, s egyben megkért Rose, hogy a helyi sajtó útján lehetőleg propagáljam ezen tervét, mit én szívesen megteszek annál is inkább, mert értesüléseim szerint Rose, ki saját — Brillz-rendszerhez hasonló, de annál valamivel tökéletesebb — rendszere szerint tanítja a nyelveket, elsőrendű tanerő, kinek Budapestben (Terezh körút 1/a) nyilvános nyelviskolája van, s kinek rátermettségét fényesen igazolja azon körülmény, hogy az ország elsőrendű szaktekintélyei őt szemelték ki a felállítandó nemzeti nyelviskola tanárává. Felkérem tehát mindazokat, kik a nyelv-tanuláshoz hajlandósággal vannak s kiket ez ügy érdekel, hogy bővebb felvilágosításért hozzám fordulni szíveskedjenek. S amennyiben megfelelő számú jelentkező akad, a kurzusok a jelentkezők tetszése szerinti napszakokban március 15-én meg fognak nyílni. Minden egyes kurzus legfeljebb 6 tanulóból állhat a így esetleg mindenki a neki megfelelő lársággal együtt látogathatja a tanfolyamot. Havi tandíj heti 3 tanórért 12 korona. Magánórak díja óránként 3 korona.

Telefon szám 266. Laszkafeld Géza

Törvényszéki főtárgyalások. Dolgoznak a váltóhamisítók. A kir. törvényszéknél, aránylag a többi büncselekményhez az utóbbi években nagyon megszorított az olyan váltóperek száma, a melyekben a váltókat aláírók valamelyike, vagy mindannyija a per során esküt tett arra, hogy a váltót sem alá nem írta, sem pedig aláírásával mást meg nem bízott. A polgári bíróság ilyen esetekben a váltóbirtokost perveztesnek kénytelen nyilvánítani és a Pp. értelmében átteszi az iratokat a királyi ügyészséghez a hamisító kiderítése végett. Ilyen esetben a hamisító kiderítése sokszor igen nehéz, a legtöbb esetben pedig nem is sikerül; mely utóbbi esetben a kir. ügyészség megszünteti a nyomozást és a váltóbirtokos sírhat a pénze után. De ha sikerül a tettest kinyomozni a kir. törvényszék a vádlottat a megérdemelt büntetésben részesíti. Ilyen az eset, a melynek hősei ma álltak a bíróság előtt. Ugyanis Uzelac Szima a váltóper során esküt tett arra, hogy a beperesített 100 koronás váltót sem alá nem írta, sem pedig aláírásával senkit sem bízott meg. Sokicza Danilo beismerte, hogy a váltóra ő írta Uzelac Szima nevét, de erre őt Uzelac felhatalmazta: ezt a tanuk is megerősítették. Csak-hogy ő tévedett, mert azt a váltót, amely miatt ő is majdnem bajba került, nem ő, hanem Igudov Mladen írta alá, a kit a kir. törvényszék el is ítélte 7 hónavi börtönrre, Sokicza Danilót ellenben felmentette. A kir. ügyész Sokicza felmentése miatt, Igudov pedig elléltetése miatt felebbezett. **Csalással vádolt kereskedők.** Jankovics Száva szántamási kereskedő üzlete 1907. évi összén leégett és a biztosító társaság 14270 K 39 fill. tűzbiztosítási összeget fizetett, illetve helyezte el javára bíról letétbe. Ezen összeget 14400 K tőke és jkai erejéig Jankovics György 1907. év október 1-én le- illetve már felül foglalta. Rust Bernát budapesti cég csődöt kért 1908. év február havában Jankovics Száva ellen, s ekkor gyanúsítottak a céggel egyezkedvén, arra a megállapodásra jutottak, hogy Jankovics György a letiltott összegből, illetve a foglalás útján öt illető jutalékból 3000 K átengedményez sértett cégnek, és pedig az ő követelését megelőző rangsorral. Az engedményezési okirat 1908. évi február hó 25-én ily értelemben együttesen ki is állították és azt a sértett elfogadta. Az óbecsei kir. bíróság az összeg felosztására nézve 1909. évi február hó 11-én sorrendi tárgyalást tartott, és itt sértett cég követelésének sorozását a Jankovics György követelésének, rang sorában megtagadta, mert Jankovics György végrehajtási jogáról még 1907. évi november hó 19-én tehát az engedménye-

Kri- és női divatárúház.

Javaszi

ujdonosságok.

Scheer Fülöp Ujvidék,

a pávához

KOSSUTH LAJOS-UTCA 23. SZÁM.

Kri- és női divatárúház.

Javaszi

ujdonosságok.

zés okirat kelte előtt teljes kielégítése címén lemondott. Ezért a kir. ügyészség mindkettőjüket csalás bűntette miatt vádolta meg és a kir. törvényszék vád alá is helyezte őket. A megtartott tárgyalás alapján azonban a kir. ügyészség a vádat eljeltte s miután azt a panaszok sem vették át, az ügy jogerősen meg lett szüntetve. **Hamis váló.** A sajkászentiváni takarékpénztár 560 K váltó tartozás iránt polgári pert tett folyamatba, amelynek során Iljin Mirko és a kir. törvényszék előtt történt tanúkenti kihallgatásakor beismerte, hogy a váltóra Tyurcsiny Dragity nevét annak tudta és belegegyezése nélkül írta alá. Az iratok ekkor a kir. ügyészséghez tételvért át, a kir. ügyészség vádat emelt Iljin Mirko ellen, a kit törvényszék el is ítél 6 hónapi börtönrre. A vádlott felelebbzett. **Megvádolt rendőr.** Agyanszki Novák rendőrvetölt ellen Vitykalov Márkó és D. d. d. Józsa azt a f. jelentést tették, hogy a rendőrvetölt őket a község házára beidézte és ott őket följöfoztá és meggyomozta. Agyanszki beismerte, hogy a sértetteket nyomozás során beidézte, de tagadta hogy bántalmazta őket. Miután a tárgyaláson a vádat beigazolni nem lehetett, a kir. ügyés az eljeltette. Sértettek a kir. ügyés által eljeltet vádat átvették, de a kir. törvényszék vádlott rendőrvetölt felmentette. Panaszok felelebbztek. **Csirketolvaj.** Kr. z. in Luka Sisin tizenhatrendbeli lopás bte miatt került a törvényszék elé, mert Kátyon összelopkodta a közlegények cső ka sákát, ludakat és tyúkokat és azokat a piacon eladta. Végre is az ujvidéki rendőrség elcsipte és a kir. törvényszék 6 havi börtönrre ítélte. Az ítélet jogerős. **Késelés.** Szentivánecz Mihovj mult év szeptember n sötét este munkából ment haza, a midőn utjában két ember megtámadta és egyikök a nyakába szordít, majd mikor visszafordult előlről a jobb szemét kiszurták, ugyan az nap este Szentivánecz Márkót, a ki háza előtt egy szűnyoghálóban aludt, valaki késéssel megszurta. Mindkét sértett Pests István felsőkaboli lakost ismerte fel a ki ezen cselekményét a esendőrség előtt be is ismerte, és a kit a kir. tszék ezen bűncselekményért 8 hónapi börtönrre ítélte. A kir. ügyés súlyosbítás végett a vádlott pedig elítéltetésé miatt jelentette be felelebbzést. **Leányrablás.** D. P. leány a mult év július 18-án este 9 óra tájban Ujvidéken a Duna-utcában haza felé ment a midőn Malesvics Szvetozár, Lucsics Dusan és Bauer Jován őt megragadták és folytonos üllegetések mellett a fatelekre hurcolták bűnös vágyaik kielégítésé végett. A kir. törvényszék ezen bűncselekmény vádjá alól felmentette ugyan vádlottakat de az okozott könnyű testi sértés vétsége miatt egyenkint 14 napi fogházra és 20 korona pénzbüntetésre ítélte őket. Ez az ítélet jogerős. **A biczka.** Mult év október 11-én Péterrévén a korcsmában Balizs Béla sértette, majd karjánál fogva ránigálta Kondorai Imrét, a mire az megharagudott és Balizs Bélát biczkával több helyen megszurkálta. Ezért a kir. törvényszék 6 havi börtönrre ítélte. Vádlott felelebbzett. **Ismét biczka** Berentai György és több társa 1909. október 17-én Óce sőről kocsin igyekeztek Csurozra és az uton előttük hajtó kocsiit kikaparván kerülni ezzel összuiköztek, de tovább ha tottak. Az utóbbi ko sin Bucsa Pál ült többed magával, a kik az összeüközés m. attí fölháborodásukban utána hajtottak Berentaiék kocsi-jának és mikor ezt elérték mindkét kocsi utasai legráltak a kocsiról és ki botal, ki késéssel ütötte azt a kit ért. A kir. törvényszék a főtárgyalás adatai alapján csupán Bua sa Pált ítélte 4 havi fogházra és 40 korona pénz büntetésre, Berentai Józsefet pedig egy havi fogházra és 20 korona pénz büntetésre. Az elítéltek felelebbztek. **Pörüljárt cigányok.** Radoszavly-vics Rajkó és Radoszavlyevics István szuzsiki cigányok mult év novemberben Dunagálóson jártak és vis-zamenet a gróf Chotek dunagálói uradalmi

erdején akartak átmenni, de nem mentek a rendes uton, hanem egy olyan tilos utra tértek a mely már 40 év óta kizárólag uradalmi célokat szolgál. Ujokban Csarnity Novák erdőőr föltartóztatta és visszatérésre szólította fel őket. A cigányok azonban nem akartak az erdőőrnek eng-delmesködni, hanem botokkal támadtak rá Csarnity erdőőr ekkor látván, hogy vesztében forog, fegyverét ráfogta a cigányokra és rájuk lött. A lövés Radoszavlyev Rajkó combján találta és halálát okozta. Csarnity a cselekmény elkövetése után önként jelentkezett a vizsgálóbírónál, a ki vizsgálati fogságba helyezte. A befejezett vizsgálat után szabadlábra helyezték és a kir. törvényszék a megtartott főtárgyalás alapján jogos önvédelem okából felmentte. Az ítélet jogerős. — **Urality Dragát** váltóperben kifolyólag hamis esküvel vádolta a kir. ügyészség a tárgyaláson azonban eljeltette a vádat, a miért is a kir. törvényszék az eljárást jogerősen megszüntette. — **Elítelt betörő.** Erős Dező 19 éves lakatos Tiszai Istvánfalván több károshoz betört és mindegyiktől csekély értékű dolgokat tulajdonított el. E cselekményért összbüntetésül 4 hónapi fogházra ítéletett. Az ítélet jogerős.

Papirkosarak az utcán. A külföldnek nemcsak nagy, hanem apró, csinos városkaiban is kosarak állanak, amelyeknek az a rendeltetése hogy a járókelők a papirdarabokat és hulladékokat beléjük dobják. Jól tudják ott ugyanis, hogy a tisztaság nagy mértékben emeli a város szépségét. Ezt a példát a mi vidéki városaink is követni akarják. Így Aradon elhatározta a városi tanács, hogy a közön papír- és gyümöleshulladékok számára kosarakat állít föl. A kosarakat már el is helyezték mindenfelé. Nem volna fölösleges, ha Ujvidék is követné ezt a példát.

A városi fürdő és a tanulóifjúság. A Városi-Fürdő Igazgatósága mindenképen lehetővé akarja tenni a tanulóifjúságnak, hogy olcsó pénzért és gyakrabban fordithasson figyelmet testének ápolására és tisztántartására és ennek lehetővé tételé érdekében azt a humánus előterjesztést tette az ujvidéki tanintézeteknek, hogy amennyiben a tanulóifjúság csoportosan venné igénybe a Városi-fürdő társasfürdőjét, úgy egy tanuló fürdéséja nem több, mint 12 krajczár. Ezeidig már néhány tanintézet vette igénybe ezt a maga nemében páratlanul álló kedvezményt és öröm volt nézni, amikor az 50 60-as csoportokban érkezett tanulók a délutáni órákban ellepték a fürdőt. Ez a tömeges iskolafürdés azonban nagy délutáni időben történik, amikor a többi fürdőző nyugalma nem lesz megzavarva. A fürdő igazgatósága a polgári fiúiskola igazgatójától a következő elismerő iratot kapta: »A városi ártezi fürdő tekintetes igazgatóságának helyben. Azon áldozatkészségeért, melyet a Tekintetes Igazgatóság intézetünknek nyújtott, fogadják egy a tantszület, mint az ifjúság halás köszönétét. Kiváló tisztelettel, Ujvidéken, 1910. március 2-án Kardos Ignác, igazgató». Csütörtökön rendezte a fürdő nagy automobiljával az első futaki menetet. A 1. menet reggel 7 órakor volt, a 2. menet déli 12 órakor. Mindkét esetben az automobil az utó s állóhelyig teljesen megtelve hozta be a futaki közönséget az ujvidéki fürdőbe, amely nem győzte eléggé díszéni a fürdő tökéletes berendezését és modern felszerelését. A Fürdő Igazgatósága ezentul a futaki automobiljáratot állandósítani szándékozik és minden 2-ik napon Futakra naponta 2 menetet rendez. A Palánkára tervezett automobiljárat technikai akadályok folytán késedelmet szenved

Gyilkossági kísérlet. Vasnapn éjjeli 1, 1 órakor jelentik az ügyeletes rendőrtisztviselőnek Zambauer kapitánynak hogy a Szalonka utcában valótosságban fétrenge fekszik egy ember. Az ügye-

tes sietve rohan a vészhelyre és ott egy élettelennek látszó embert talál, kinek arcát és egész felső testét előntötte a vér. A gyorsan előhívt Wagner kerületi orvos a súlyosan sérültet apolás alá veszi, de kihallgatás nem lehetett, mert a sok vérvesztésből következtében teljesen elgyengült. Konstatáltak, hogy az illető sebesültet Jocsics Nikolának hívják és Adámovics Sándor cég hivatalnok, ki katonai oldalfegyverből származható szurást és vágást kaphatott. A korbázza szállították, ahol midőn magához tért, csak ennyit mondott »Féleségem Schubert Mária» és ezzel feje visszahanyaltott. A sebe igen súlyos ugyan, de nem életveszélyes. A tetteseket kinyomozni nem lehetett.

Meg'epetés. Valóban jól esett látnom, hogy Ujvidék szabóipara mennyire fellendült, de különösen meglepő **Weizer Benő Duna utca 11. s.án** alatti uriszabó raktára, ahol a legnagyobb választékban a legfinomabb kelmekben dúslakodhatunk és valóban élvezettel hordjuk azt az öltönyt amit Weizer mester készít. E szorgalmas, iparkodó kitűnő képességű egyént mindenkinék, ki divatosan akar öltözködni, csakis ajánlhatom. — **Titel 1910. március 6-án R. J.** — U. i. Ezen levél eredetije Weizer Benő ízetében bárki megtekintheti, hogy a valóságáról meggyőződhessék.

Az új adótörvények elhalasztása. Az a körülmény hogy az egyes adókról törvények már a jövő évben volnának életbeléptetendők, aggodalommal tölti el a kereskedelemmel és iparral foglalkozó köröket. Nem adnak ugyanis módott a képviselökre törvényesen hivatott kamaráknak, hogy a törvényeknek még el nem készült végrehajtási utasításával idejekorán megismerkedjenek és a közgazdasági érdekek szempontjából érveléseiket megtegyék és így kizártnak kell tekinteni, hogy a rendelkezésre álló rövid idő a'att oly végrehajtási utasítás készüljön, amelynél a kereskedelem és az ipar léteérdekei szempontjából felhozandó számos kívánások figyelembe vételével volna s így elsieltett és a gyakorlati élet igényeivel nem számoló adó-reform az adózók körében csak mélyebb elkésere-dést és eléged-tlenséget támaszthat. A felhozottakra valamint arra való tekintettel, hogy az adótörvények gyakorlati alkalmazását szabályozó végrehajtási rendeletek még el nem készülték, a budapesti kereskedelmi és iparkama azzal a kérelemmel fordul a kormányhoz, hogy egyfelől az annak idején előérbe nyomult kereskedelem és iparellessen áramlatok miatt az üzleti körök érdekeivel kellőképen nem számoló új adótörvények revizióját megfontolás tárgyává tegye, másfelől pedig az új adótörvényes határidőnek életbeléptetésére kitűzött törvényes határidőnek néhány évvel való elhalasztása iránt az országgyűlésnek megfelelő előterjesztést tegyen. Nagyon átvös volna, ha a szegedi kereskedelmi és iparkamara is megtenné ily irányban a lépéseket.

Ösztöndíj kezdő fiatal iparosok vagy ifősebb segédek részére. A kereskedelemügyi miniszter Mária Valéria főhercegnő Öcsa-zári és királyi Frigyes születésének emlékeztetére Voigtländer Frigyes bécsi lakos, kereskedelmi tanácsos által alapított ösztöndíj kerekén 2300 (kettőezerháromszáz) koronát kitevő kamataira ezennel nyilvános pályázatot hird t a következő módozatok mellett: 1) A fenti kam-tösszégből (2) egyenkint 1150—1150 (egyezeregy százötven—egyezeregy százötven) koronás ösztöndíjat alakít. 2) Ez ösztöndíjakat képesítéshez kötiit ípart üző két (2) szegénybb sorsu, érdemszámájában kiváló és jözün elvűt olyan fiatal magyar honos iparmesternek, vagy idősebb segédek fog a odaítélési továbbképzés céljából, vagy műhelyi berendezés, illetve annak tökéletesítése céljából, vagy forgótolke gyanánt kik atyjuk iparát folytatják s atól az iparüzletet átvették, vagy

BUTORHÁZ

MENRÁTH L. és FIA UJVIDÉK

KOSSUTH LAJOS-UTCA 46—48.

Szőnyegek, függönyök, terítők és minden lakásberendezési tárgyak nagy választékban.

Ujnonnan épült modern butoráruházában mindennemű butorból a legnagyobb választék.

Kész berendezett szobabutoroknak állandó kiállítása.

Menyasszonyi kelengye minden árban.

Alapítottott 1843-ban. Telefon: 87.

átvenni akarják. — 3. Pályázatnak e két (2) ösztöndíjra a 2.) pont alatt említett iparosmester k és segédek közül mindazok, kik katonai szolgálataikat már teljesítették, az alól jogérvényes a végleg felmentettek és akik ha mesterek legalább 1) évet, ha segédek legalább öt (5) évet töltöttek ezen minőségben. A katonai szolgálatban töltött idő ez n időbe be nem számítható és általában csakis tényleges műhelyi gyakorlattal töltött évek vehetők számba. — 4) A pályázati folyamodványban megemlítendő az hogy folyamodó az ösztöndíjat mily célra igényli (továbbképzés, berendezés vagy forgatókényverés céljából). Abban az esetben, ha a berendezés vagy annak tökéletesítése céljából igényli az is megemlítendő hogy mily berendezési tárgyakra, gépekre, szerszámokra van az illetőnek szüksége s azok mily értéket képviselnek, továbbá mely hazai gyárban vagy ipart levet önhajti azokat, feltéve hogy beföldön gyártatnak, beszerezni? Ha az ösztöndíjat folyamodó továbbképzés céljából igényli, megemlítendő az hogy a továbbképzést hol és miként kívánja eszközölni? Amennyiben külföldre kívánna utazni, közlendők nyelvismereteit, továbbá az iskola gyár vagy műhely neve, és helye, hova ismeretinek gyarapítása céljából menni óhajt és megemlítendő az is, vajjon az illető iskolába, gyárba, műhelybe leendő feltétele biztosítva van-e vagy sem? Amennyiben folyamodó atyja műhelyét még nem vette át, az is megemlítendő, vajjon van-e erre kilátása s mikor veheti azt át. — 5) A folyamodványhoz okvetlenül csatolandó a következő mellékletek: a) születési bizonyítvány, b) magyar honossági bizonyítvány, c) erkölcsi bizonyítvány, d) családi és vagyoni viszonyokat igazoló bizonyítvány, e) az első öki iparhatóság (ipartestület) bizonyítata arról, hogy to folyamodó milyen mesterséget űz, mióta mester illetve segéd, atyja iparát folytatja-e, illetve annak műhelyét átvette-e és ha se, él, jelenleg kinek a műhelyében dolgozik? f) folyamodó szakmabeli kiváltsáát igazoló bizonylatok mesterektől iskoláktól rendelők feleltől, klállítasokról stb. g) a katonai szolgálat teljesítését, vagy felmentést igazoló okmányok (katonakönyv, hadmentességi díjkönyv stb.) Szegénységi bizonyítvány csatolása esetén a folyamodvány és a mellékleti bélyegmentesek. Ily bizonyítvány csatolása a folyamodványon feltűnően jelezendő. A nagy méltóságú m. kir. kereskedelemügyi miniszter urhoz címzett és kellőleg felszerelt folyamodványok legkésőbb f. évi április hó 15-ig a szegedi kereskedelmi és iparkamarához nyújthatók be.

Elmarad a sorozás. A szokásos tavaszi sorozás az idén tulajdonképpen elmarad az ex-lex miatt. A honvédelmi miniszter most körrendeletet intézett a törvényhatóságokhoz, amelyeket értesít, hogy a sorozás bizonytalan ideig szünetelni fog. A körrendelet így szól: Miután ki van zárva a lehetőség annak, hogy az 1910. évi fősorozás március és áprilisban megtartsassék, ennek folytán az ide föltrjesztett újoncokzási, utazási és működési tervezetek, mint most már tárgyatlanok, jóvá nem hagyhatók és újabb fölszólításig új működési tervezetek nem szükségesek. Ezuttal a egyes fölülvizsgáló bizottságok működését is akként szabályoz m. illetőleg korlátozom, hogy eme bizottságok elé az újoncokat megszavazásáig, csak a már besorozott és tényleg szolgáló katonák és honvédek, továbbá a keresetképeségük tekintetéből fölülvizsgálható férfiakonok vezetettessenek és általuk csak ilyenek vizsgáltsanak fölül, a még be nem sorozott állításkötelek azonban fölülvizsgáló bizottságok elé egyáltalában ne vezettessenek.

Divatirányítás. Amikor hatalmas föllendülés, mely nálunk a női divat terén észlelhető nagyrészt a Rakóczi Ferenc-ut 28 szám alatti **Weith He mann** női divattermék tudható be, mely a maga nemében már is a legelsőek közé tartozik. Örömmel jelezhetjük, hogy Weith nem költözik Bécsbe és így az újvidéki hölgyvilág még továbbra is abban a szerencsében részesül, hogy a legizlésesbb töltetjait a Weith féle műtremben készítheti, hol a legjobb szabások működnek és most még fokozottabb mértékben a t. hölgyközönség igényeit kielégíti.

Alkoholisták figyelmébe. A főváros közvetlen közelében, Dunaharaszti, (Pest megye), gyönyörű szép helyen fekszik a Park Szanatorium, a mely jóformán egyedül álló és nélkülözhetetlen sanatorium alkoholisták részére. A sanatorium már eddig is nagy sikerekinthet vissza, mert az ott elhelyezett betegek teljes gyógyulást találtak. A betegek kitűnő diétaszabályok ellátásban részesülnek és egyúttal mindennemű testi és szellemi szórakozásban is részesülnek. Az árak szolidak, mérsékelték. Felvilágosításra és prospectus-készítéssel szolgál: Park Szanatorium Igazgatósága, Dunaharaszti, (Pest-megye.)

A fővárosnak egyik legfontosabb egészségügyi intézete dr. Batizfalvy István Zoltán egyetemen tanár, Pest vm. t. főorvosának az operatív és műfogászat specialistájának fogorvosi intézete (Károlykört 3. sz.). A főváros ezen joggal egyedülnek mondható ilyenmű intézményének, melyben évtizedeken keresztül száz és száz ezer fogbetegség kezelte, csakis e célra átalakított helyiségei a közegészségügy és operatív kívánalmainak megfelelően legmodernebbül vannak berendezve. Évek óta jól begyakorolt műtől az igazgató személyes közreműködésével egész nap reggel 8-tól este 7-ig nyújtanak biztos segélyt a foglajás kintő b. betegsége által gyötörteknek. Az intézet laboratóriummal és technikai műhellyel van összekötve, hol a legjobb rendszerű műfogóállások készülnek és minden kelllemelenség nélkül helyeztetnek be Mérsékelt árak. Levelekre az intézet készséggel válaszol.

Sértésvész Bácsmgyében a mult héten hivatalosan sértésvészt állapítottak meg eme helyeken: Melykuton, Bácspon, Szentflölpon, Cservenkán, Kis-kéren, Ujverbászpon, Obecsén, Turján, Szilbácson, Bácsfeketehegyen, Szeghegyen, Kossuthfalván, Topolyán, Urszentivánon, Adán, Moholon, Órszállá-on, Ószivácon, Szablyán, és Zentán a IV. kerületben.

Pénz a cipőben. Pasterkó György bácsalmási dísznokereskedő a napokban a Sz. badka felé haladó b. jai vonaton elaludt. Vele egy kupéban utazott Reich Ignác b. jai ember, aki az alvó Pasterkónak zsebéből kilopott 200 koronát és a cipőjében elrejtette. Amikor a vonat beérkezett Szabadkára, Pasterkó észrevette, hogy a pénze hiányzik és rögtön Reichre gyanakodott, akit a rendőrség, mivel a pénzt nála megtalálták, letartóztatott. Reich azzal védekezik, hogy nagy szegénysége miatt vetemedett a lopásra.

VAJDA DEZSŐ

elsőrangú fényképészeti-műintézete

UJVIDÉK

Petőfi-utca 32 (Saját házában).

CSARNOK.

Menekülés.

Irta: K. K. Zombor.

Elhagynom majd én e tájat
Hol szívem oly boldog volt,
Elmegyek én messze földre,
Hol nem hallok magyar szót.

Feledés le-z éltet célja,
Efeladni képedet,
Pedig tudom, érzem most is,
Mind hiába, nem lehet.

Midőn innen elbucsuzom
S hozzád menni nem merek,
Szivem teli fájdalommal,
Szemeimből könny perog.

Idegenben, messze földön,
Ismeretlen népeknél,
Távol tőled, messze távol,
Szivem tán élette kél.

Szerkesztői üzenetek.

K. A. Temerin. Köszönet a figyelmeztető sorokért, de tévedt mert azt a kiállítást budapesti festők rendezték és ez inkább üzlet volt, mint a szépízlés fejlesztése. Ezért nem kell a D. . . . Újságot bántani. Tréfázni, mókázni szabad. Az a kép pedig, melyet a kirakatban láttam egy szerb színész műve. Mások szívesen látjuk b. sorait. Üdv.

A feleség. Meglehető, alkalomadtán hozzuk.

25122. sz. 1909. tkvi.

Írverési hirdetmény.

A titeli kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóság ezennel közhírré teszi, hogy az öv. Panity Pálné jelenleg férj. Vrbaski Jánosné szül. Jozsimov Éva, ugys mint kisk. Panity Szeván és Szóka t. t. gyámja kérelmére Galetin Rudolfné szül. Pánity Krisztina, Pánity Athanasz és Pánity György elleni vagyon közösség megszüntetése iránti per következtében az újvidéki kir. törvényszék, a titeli kir. járásbíró mint telekkönyvi hatóság területén a sajkásgyörgyei 1379. számú betétben Pánin Krisztina, Evica, Athanasz, György, Gyóka, Panin Gyóka, Panity Jóca (Athanasz) kisk. Panity Szeván kisk. Panity Szoka kisk. Panity Szeván nevén felvett A. I. 1.—2. sorsz. 850., 851. hrsz. 456 □-öl udvarral bíró, kert 443 □-öl udvarral bíró 469 összeírási számú ház 125 K nyilvános árverés útján el fog adni.

Határnapul 1910. évi április hó 23-ik napjának d. u. 2. órája Sajaksgyörgye község házához kitűztetik oly hozzáadással, hogy az ingatlan ezen határnapon a becsaron alul is el fog adni.

Kikiáltási ár a fenti becsár, melynek 20%-át venni szándékozik készpénzben vagy az 1881. évi LX. t.-c. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított s az 1881. évi 3333. sz. I. M. R. 8-ik §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, vagy az 1881. évi LX. t.-c. 170. §-a alapján a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről szabályszerű elismervényt átszolgáltatni kötelesek.

A kir. kincstár valamin az 1889. évi XXX. t.-c. 10. §-ának második b-kezdeése alapján adómentes záloglevelek kibocsátására jogosított és Budapestben székelő részvénytársaságok és szövetkezetek valamin az 1898. évi XXIII. t.-c. alapján alakult központi hitelszövetkezet bánatpénzt letenni nem kötelesek.

Köteles vevő, ha magasban ígéretet tett a becsárnál az 1908. évi XLI. t.-c. 21. §-a értelmében a letett bánatpénzt az általa ígért ar ugyanannyi százalékaig kifizetésen, ellenkező esetben ígérete figyelmen kívül marad s az árverésben, mely haladéktalanul folytatattik részt nem vehet.

A fenti helyrajzi számú ingatlan a kikiáltási ár két harmadának alacsonyabb áron el nem adtnak.

Az árverési vevő köteles az árverési vételárát két egyenlő részletben és pedig az első 15 nap alatt, a másodikat 45 nap alatt az árverés napjától számított 5%-os kamattal együtt a titeli kir. adóhivatal, mint bírósági letéptéztárnál lefizetni.

Kelt **Titelen**, a kir. járásbíró mint telekkönyvi hatóságnál 1909. évi december hó 22. napján.

Dr. Wagner
kir. albió.

Ipartelepi-gyáráthelyezés.

A t. közönségnek b. tudomására adjuk, hogy az eddigi a **Fazekas-utcában volt gyártelepünket a gázyárral szemben saját telkünkön helyezettük el.** Ezt a modern technika minden kellékével elláttuk és felszereltük.

Készítünk: lakatos-, asztalos és vízvezetési munkálatokat, fürdő-és fűtőberendezéseket, villamos készülékeket, telefon és villamos világítási berendezéseket. Minden technikai munkálatokat jutányosan.

Tervek és költségvetések díjmentesek.

Javításokat elfogadunk.

Kérjük az eddigi irántunk tanusított bizalommal bennüket a jövőben is kitüntetni.

Ujvidék, 1910. március havában.

Tisztelettel

Bernold Lipót és fia.

Telefon 108.

Miért legjobb és miért legolcsóbb a **Sztaka-féle Menthol fogszappan**? Legjobb azért, mert kellemes ízű fogszappan a fogkőlerakodást eltávolítja, a száj savanyu és rossz ízét felfrissíti, felüdíti, végül átható desinfiáló erejével a fogszuvasodást megakadályozza. Legolcsóbb azért, mert mindennapi használat mellett is eltart s eredeti hatásából állás közben semmit sem veszít. Kapható gyógytárakban, drogériákban 1 kor. Kapható **Klein Oszkár** drogériájában Ujvidék.

Hitsorsosaimat

ezennel tisztelettel értesitem, hogy a közelgő **Peszach (husvét)** ünnepére csakis annyi **pászkát (macoszt)** sütök, mint amennyi nálam megrendeltetett ezért kérem a b. megrendeléseket már most eszközölni, hogy hivatásomnak megelégedésre megfelelni tudjak.

SCHLANGER JÓZSEF,

márcos-süfőmester

UJVIDÉK, Jenő Herceg-utca.

Mészaladás.

Az építési idény beálltával az építőmester urak szíves figyelmébe ajánlom

mészraktáromat.

A legjobb meszet eladom nagyobb megrendeléseknél mmázsáját 5 koronáért.

Kovácsné Sebők Anna

a ref. templom átellenében.

Ujvidék, Tökölly Imre-utca 5.

Rája, törökkávéház

a **PANNONIA** helyiségben (Rákóczy F. utca 15. sz.) megnyílt. **Eredeti törökkávé.** Pontos kiszolgáltatás. **Csebáb és esebábese** izletes ételek.

Szíves látogatást kérnek a tulajdonosok.

Gumbinger és Baumann

gépgyár

UJVIDÉK.

Rákóczi Ferenc-ut 47. szám.

Ajálják jól berendezett műhelyüket mindennemű **gőzgép, gáz-, benzin, és zivó ézmotorok** javítására és felállítására.

Elvállalnak malomberendezéseket és minden a gépszakmába vágó munkákat.

Pollitzer sérv-ambulatorium

nyilvános orvosi rendelő-intézet **sérvbajosok, ferdennőttek és amputáltak** részére.

BUDAPEST, VI., Kossuth Lajos-utca 8. félelelet.

Az intézet szakorvosa bárkinek teljesen díjtalanul rendelkezésére áll. Az orvosi vizsgálat igénybevétele vásárlásra nem kötelez.

Orvosi ellenőrzés!

Mérsékelt árak!

Egyéni speciális kezelés!

Szabadalmazott sérvkötők
mtr. 5 koronától feifelé

Vidéki megrendelések az intézet szakorvosa által lelkiismeretes felülvizsgálatnak s pontosan és legnagyobb titoktartás mellett eszközöltetnek.

Hygienikus cikkek a legfinomabb minőségben. orvosi g. ajánlva és sterilizálva. Feltétlenül megbízhatók. Tucatonként 1-16 koronáig.

Ugyanott most jelent meg: **»Az ember egészsége«** című orvosi mű, mely kizárólag a sérvbajjal, annak ellenszereivel és kezelésével foglalkozik. E munkát bárkinek díjtalanul és zárt borítékban küldi meg az intézet igazgatósága.

MINDENKI TUDJA

hogó csakis

GROSZ és KRAÜSZ

nagyáruházában

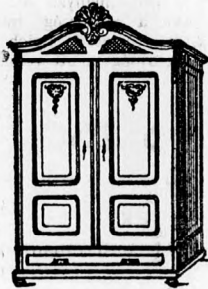
lehet legjobban és legolcsóbban butort, függönyöket és szőnyeget beszerezni.

Telefon 24.

UJVIDÉK.

Telefon 24.

Gyermekkoszikban nagy választék.

Épület és diszműbádogos Ivánovits Ferenc Ujvidék,

Alkotmány-utca 26. sz.

Épület és diszműbádogos, elvállal: az épület- és diszművek szakmájába vágó minden bádogos munkát, fürdőberendezéseket a leg szebb és legizlésebb kivitelben, továbbá: angol klozeteket és esatornázási munkálatokat.

A diszmunkálatai az elsők és mindenütt a legjobb hírnévnek örvendenek, öntvényei és mintatárgyai megtekinthetők.

Javításokat jutányosan eszközöl.

Ugyanitt két ügyes önállóan dolgozni tudó bádogossegéd az épület és diszmű bádogosműhelyben alkalmaztatnak.

Kérjen mindenütt

AMERIKAI CIPÓKRÉMET.

Minden jobb üzletben kapható.

SPIRKA JÓZSEF

műszaki vállalkozó.

Ujvidék,

II. Rákóczi Ferenc-ut 57. szám.

Berendez : Vízvezetékeket, légszesz, closetek és csatornázásokat. Bármely rendszerű központi fűtést Szivattyúval kombinált forró légmotorokat.

Fürdő-berendezések és gőzfűdők.

Vizellátás : Gyárak, kastélyok, lakóházak, villák stb. részére.

Szivattyuk minden használatra.

Hidraulikus Wider telepek, házi telephon és mindennemű lakatos munkálatok.

A legjobb referenciák.

Jövedelmező befektetés.

Nagy nyereséget helyezek kilátásba annak, ki az itt Ujvidéken a legközelebbi jövőben felállítandó gépgyárhoz a szükséges tőkével 40—50 000 koronával társul szegődik hozzám, Ujvidék a keletfelé irányuló kereskedés gócpontja. Mindenféle közlekedés megvan. Éppen a tőke hiányzik. Szakember vagyok, nagy ismeretségi körrel rendelkezem. Aki társul szegődik hozzám, az rövid idő alatt mesés gazdagságát dicsérheti. Címem a szerkesztőségben, ahol referenciákkal is is szolgálnak.

Délutáni foglalkozást

keres ügyvédi vagy magánirodába szép kézírással rendelkező. gépirásban is jártas, magyarul, németül, szerbül, horvátul beszélő és ezen nyelvekben fordítási ügyességgel is rendelkező hivatalnok.

Bővebb felvilágosítással szolgál e lap szerkesztőség.

SZULTÁN FORRÁS

"A húgyhajtó és húgysavoldó vizek királya, bór- és dús lithion-tartalmú ásványvíz."

Kiváló vegyi összetétele következtében sikeresen alkalmazható vese-, húgykő- és hólyagbajok esetében, valamint cukorbetegségeknek, csúszos bántalmaknál; továbbá a légző- és emésztőszervek hurutos bajainak gyógyítására

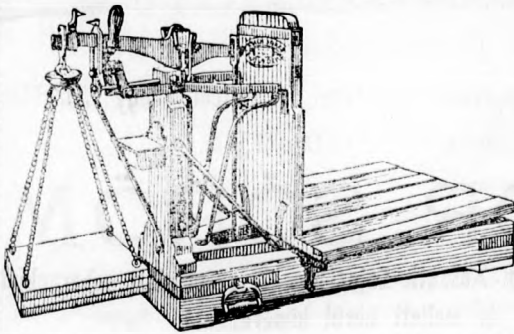
igazgatóság: Budapest, IV. Ferenéz József-utca 22.
Külfelkötés: EPERJES.

Eladó.

AUTOMOBIL,

még egészen új, igen jutányosan eladó.

Bővebbet a szerkesztőségben.

Figyelmeztetem a t. kereskedőket, hogy a legújabb mértékkihelyesítési törvény értelmében mérlegeiket idejében kijavíttassák, mert valószínű, hogy később nagy elfoglaltságom miatt

att javításokat nem eszközölhetek s így csak kellemetlenségeik lennének.

Bővebb felvilágosítással szolgál

Reich Jakob

Telephon 265.

mérleg- és mezőgazdasági gépgyár
Temesvári-utca 11. szám.

Kávémérés és étkezde

II. Rákóczi Ferenc-út 34. (Futaki-utca.)

Kitűnő keresztény házikoszt!

Van szerencsém a t. közönségnek tudomására adni, hogy ugy saját helyiségemben, mind pedig otthoni étkezésre házikosztot adok.

Hivatkozással arra, hogy mint főpincér, éttermekben számos éveig alkalmazásban voltam, ném pedig előkelőbb vendéglőkben mint szakácsnő működött ígérhetem tehát, hogy ugy tisztaság, mint jutányos árak és izletes ételek tekintetében a t. vendégeimet kielégitem.

Konyhám d. u. 3 óráig folyton friss ebéddel rendelkezik.

Tisztelettel
HÁS MIKLÓS.

Napi különlegességek.

Vasárnap: Kolozsvári káposzta.

Hétfő: Halpaprikás.

Kedd: Alföldi gulyás csipetkével.

Szerda: Székely gulyás.

C-ütörtök: Füstölt hus káp. gomb.

Péntek: Szegedi halászlé.

Szombat: Serpenyős rostélyos.

Kisbő szabású lakodalmat 15—20 személyre

jutányos árban elvállalok

Külön étkező szobák állnak a t. vendégeim becses rendelkezésére.

Jó és izletes magyar házi koszt.

Mindenféle hideg ételek egész nap.

a Dr. G. Schmidt főtörzs és tisztiorvos féle

FÜLOLAJ

Gyorsan és alaposan gyógyít időszakos süketiséget, fülfájást, fülzúgást, és nagyothalást, még idült esetekben is.

Egyedül kapható üvege 4 koronáért.

Török József, gyógyszerész. Budapest, Király-utca 12.

Üzletáthelyezés.

Ezennel van szerencsém a t. közönséget értesíteni, hogy a jó hírnévnek örvendő

órás, látszerész- és

ékszer üzletemet

a Kossuth L.-utca 23. szám alá helyeztem át

Nagy raktárt tartok mindennemű órákból, lát és ékszerekből, melyek ajándékol igen alkalmassak.

Az irántam tanúsított nagybecsű bizalomnak fentartását kérem.

KRAUSZ SAMU.

Kérjen mindenütt

ADRIENNE cipőkrémet.

Minden jobb üzletben kapható.

Szerémi-Borozó Ujvidéken

Kenyér-utca 23. szám alatt a Központi Hitelintézettel szemben, melyben **Schwarz József** úr saját termései borai, égetett törköly pálinkája, a 27 holdnyi kamenicai Paraga hegyen lévő szőlőjéből, pobaranként vagy zárt palackokban mérsékelt árák mellett kerülnek kimérésre.

Megrendelések 50 literen felül hordóban **SCHWARZ TESTVÉREK** irodájába intézendők (Hal-tér 12. sz.)

A borozóban olcsón és jól lehet étkezni.

LOKER VILMOS

villamos berendezési vállalat

Kossuth Lajos-utca 27. (Stefanovics L.-féle házban).

Ajálja villamos világítási berendezéseit szakszerűen és
————— jutányos áron. —————

Csillárokból nagy
választék.

Szolid és modern
kivitelben.

Kedvező fizetési feltételek.

Átalakítások, gáz- és petroleum-csillárok villanyra.

Szefanovics L. Fia Ujvidék

Telefon szám 78. Alapított 1866. Kossuth Lajos-utca 27.

Elsőrendű kékkő, Dupuy-féle buza magcsávaja. Legolcsóbb kávéraktár.

Minden fajtájú ásványvizek nagy raktára, mindig friss töltésben.
Californiai gyümölcs. Friss Szardínia és keleti tengeri hering.

Konservált főzelék dobozokban. — Görög gyógyborok.

Naponta friss teavaj a főhercegi tejgazdaságból. Bajor sör palackokban. Asztali csemege borok és pezsgő, legfinomabb liquerök.

Prágai sonka, legfinomabb Sajtjélek. Befőttes gyümölcsök.

Minden friss állapotban és a legolcsóbban.

Brodski és Fradi

Az I. péterváradai gőzmosó és vasaló intézet

elvéallja mindenféle fehérneműek tisztítását. A gőzmosoda előnye, hogy a Dunaparton van, a fehérneműek mosása folyóvízzel történik, minden vegyiszertől kímélve vannak. A n. é. közönség kényelmére a fehérneműek gyűjtésére

Fuchs József urat

vegytisztító és kelmefestő intézet. Ujvidék Kossuth Lajos utca 13. sz. bizzuk meg, hol az árjegyzékek is megtekinthetők.

Uj politikai éleclap

Magyar Miska.

Erős 48 as, önállóbankos irányzattal, kitűnő karikatúrákkal, eleven, gazdag tartalommal, megjelenik minden vasárnap 16 oldalon.

Évnyegyenként 3 korona.

(Vasutasoknak, kisiparosoknak, tanítóknak és az Ujvidéki Napló előfizetőinek évnyegyenként 2 korona).

A Magyar Miska krajcáros kiadása 100 darabonként 50 kr., vidékre 60 kr.

Magyar Miska szerkesztősége:

BUDAPEST,

Baros-utca 47. sz.

Hová az előfizetési díjak küldendők.

Értesítés.

Van szerencsém a sörkedvelő közönséget értesíteni, hogy állandóan saját készítményű

BAJOR SÖRÖM

sörfőzdem sörcsarnokában Kossuth Lajos-utca 7. szám alatt poharankint 16 fillér ár mellett kerül kimérés alá.

Ugyanezen sör hordókban, és üvegekben is kapható!

10 üveg megrendelésénél házhoz szállítva.

Tisztelettel

WINKLE ISTVÁN,

Első ujvidéki gőzsöröződe.

Kérjen mindenütt

AMERIKAI CIPŐKRÉMET.

Minden jobb üzletben kapható.